

RIS151802a_27-FEB-2008

Gelijk Doen

Tienpuntenplan Vrouwenemancipatie 2008-2010

15 januari 2008

Inhoud

INHOUD	2
VOORWOORD	3
1. INLEIDING EN SAMENVATTING	4
2. DOEL EN AMBITIE VAN ONS EMANCIPATIEBELEID	6
3. ACTIEPLAN EMANCIPATIE	7
3.1 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE EN WERK	7
3.1.1 <i>Vrouwen activeren via (huis)bezoeken</i>	<i>7</i>
3.1.2 <i>Realiseren van buurtkamers voor vrouwen</i>	<i>7</i>
3.1.3 <i>Versterken ouderbetrokkenheid bij brede scholen 'plus'</i>	<i>8</i>
3.1.4 <i>Participatie via werk: stimuleren werkgelegenheid en microfinanciering</i>	<i>8</i>
3.1.5 <i>Sturen op activering: ondersteuning en begeleiding</i>	<i>9</i>
3.2 DE VOORBEELDFUNCTIE VAN DE GEMEENTE	9
3.2.1 <i>Gemeentelijk personeelsbeleid</i>	<i>9</i>
3.2.2 <i>Verankering binnen regulier beleid</i>	<i>10</i>
3.3 VOORLICHTING EN COMMUNICATIE	10
3.3.1 <i>Debatbijeenkomsten</i>	<i>10</i>
3.3.2 <i>Internationale tentoonstelling/conferentie</i>	<i>11</i>
4. TOETSING EN VERANTWOORDING	12
5. FINANCIËN	12
BIJLAGE 1 KERNCIJFERS EMANCIPATIE	13

Voorwoord

Emancipatie verdient weer een plek hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Daar ben ik stellig van overtuigd. Het is een fictie te denken dat het emancipatieproces in ons land al achter de rug is en succesvol voltooid.

In de levendige discussies die ik ter voorbereiding op deze nota voerde werd dit bij herhaling aangetoond. Zonder afbreuk te willen doen aan wat er de afgelopen decennia tot stand is gebracht, moet ik vaststellen dat de laatste jaren nauwelijks vooruitgang is geboekt in het verbeteren van de positie van de vrouw, vooral op de arbeidsmarkt. Er lijkt sprake van stagnatie. Dit geldt in het bijzonder voor niet-westerse vrouwen. Zij hebben immers met een dubbele achterstand te maken.

Een en ander wordt pijnlijk geïllustreerd in de laatst verschenen Emancipatiemonitor van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Als het economisch tegen zit worden vrouwen eerder ontslagen dan mannen. Tijdens de laatste periode van recessie was dat niet anders. De doorstroom van vrouwen naar topfuncties blijft ver achter bij de verwachtingen. Nederland staat op dit punt in de onderste regionen op de wereldranglijst. Ik vind dat onverteerbaar. Daarbij worden vrouwen in ons land ook nog eens beduidend slechter betaald dan hun mannelijke collega's in dezelfde functie.

Feiten als deze maken het zonneklaar dat er in het emancipatieproces nieuwe impulsen nodig zijn. Overigens niet alleen om de achterstandspositie van vrouwen op te heffen. Het coalitieakkoord MeeDoen zegt dan ook: 'Bewuste uitsluiting of achterstelling van specifieke groepen zoals migranten(vrouwen), homoseksuelen of gehandicapten vinden wij ontoelaatbaar. We zullen daar in optreden'.

In dit puntenplan krijgt die laatste zin een vertaling naar concrete acties. Later dit jaar kom ik in een aparte nota homo-emancipatie met maatregelen die specifiek gericht zijn op de gelijke behandeling van homoseksuele mannen en lesbiennes. Dat vraagt een andere aanpak.

Vanaf deze plaats wil ik iedereen danken die mij bij de totstandkoming van deze nota met raad en daad heeft bijgestaan. De vele constructieve adviezen die ik tijdens een reeks van emancipatie-bijeenkomsten in de stad heb mogen ontvangen, hebben zeer bijgedragen aan de totstandkoming van deze nota.

Bert van Alphen
Wethouder Welzijn, Volksgezondheid en Emancipatie

1. Inleiding en samenvatting

In dit stuk staat de Haagse vrouw centraal. Deze nota wil bijdragen aan de emancipatie van *alle* Haagse vrouwen. Er zijn achterstanden op allerlei terreinen. Achterstanden hebben vaak uiteenlopende oorzaken. In onze doelstellingen en in ons beleid houden wij hier rekening mee. Uitgangspunt is dat alle Haagse vrouwen gebruik moeten kunnen maken van hun eigen kracht.

Wij moeten ook rekening houden met de toenemende diversiteit van de Haagse samenleving. Bijna de helft van alle Haagse vrouwen (44%) heeft een migratiegeschiedenis. Zij hebben met een dubbele achterstand te kampen. Niet alleen ten opzichte van autochtone vrouwen, maar ook in vergelijking met mannen uit hun eigen groep staan migrantenvrouwen ook in Den Haag op grote achterstand. Onze inspanningen zijn er dan ook zeker op gericht om juist deze groep vrouwen concrete mogelijkheden aan te reiken om zichzelf te kunnen ontplooien.

Wij realiseren ons dat dat een lange weg kan zijn. Veel van deze vrouwen verkeren in een maatschappelijk isolement. Om dat te doorbreken is de eerste stap misschien wel de belangrijkste. Tijdens wijkbezoeken zijn wij er van overtuigd geraakt dat je die eerste stap voor deze vrouwen gemakkelijker maakt als er in de buurt een plek is waar zij elkaar in een vertrouwde omgeving kunnen ontmoeten. Een plaats waar veel kan, weinig moet. Vergelijkbare initiatieven elders in het land laten zien dat het succes van dergelijke 'buurtkamers voor vrouwen' het gevolg is van de mond-tot-mond reclame die tussen de vrouwen in een wijk plaatsvindt. Een ding is zeker, waar vrouwen elkaar ontmoeten, ontstaan ideeën. We zijn als gemeente in de buurt om initiatieven die zo ontstaan te ondersteunen.

Maatschappelijk participeren, méédoen dus, kan op veel manieren. Dat kan ook door mee te doen aan activiteiten op school. Wij hebben er voor gekozen om brede scholen 'plus' neer te zetten in de zogeheten krachtwijken. In deze scholen zullen ook activiteiten voor en door moeders worden georganiseerd.

Het is onmiskenbaar waar, dat een betaalde baan in het streven naar zelfontplooiing en meer zelfstandigheid een belangrijke voorwaarde voor emancipatie is. Ook op dit punt zijn acties onontbeerlijk. Wij zetten in op extra maatregelen die moeten leiden tot meer banen voor vrouwen. Dit staat hoog op de agenda bij de te organiseren Haagse participatietop.

Vrouwen met creatieve, kansrijke ideeën om een eigen bedrijf op te zetten gaan wij actief ondersteunen. Het vorig jaar gelanceerde Startersfonds biedt de mogelijkheid aan vrouwen om onder voorwaarden in aanmerking te komen voor een starterskrediet tegen een lage rente. Om de mogelijkheden voor ondernemende vrouwen te verruimen is extra geld voor microkrediet beschikbaar gesteld.

Om de arbeidsmarktpositie van Haagse vrouwen verder te verbeteren zal de gemeente Den Haag als werkgever zelf ook duidelijke doelen moeten stellen, het 'goede voorbeeld' moeten geven. Wij zetten daarbij in op een evenredige verdeling van gemeentelijke (top)functies tussen vrouwen en mannen die recht doet aan de opbouw van de Haagse samenleving. Om emancipatie structureel te verankeren in het reguliere beleid (*gender mainstreaming*) voeren wij in 2008 bij één van de gemeentelijke diensten een pilot uit met een *emancipatie adviseur*.

Naast deze concrete actiepunten zullen wij de discussie over emancipatie verder aanjagen. Zonder discussie geen bewustwording. Vandaar dat wij inzetten op een aantal debatten met de Haagse samenleving. Het gaat over waarden, normen en rolpatronen. Op de Internationale Vrouwendag (8 maart 2008) organiseren wij hierover als start een 'lagerhuis' debat.

Het 10-puntenplan:

1. De komende vier jaar wordt er circa 15.000 maal contact gelegd met vrouwen in een isolement door bewoonsters, vrouwenorganisaties en andere instellingen (o.a. scholen en corporaties).
2. Wij realiseren acht buurtkamers voor vrouwen. Het plan verschijnt later dit jaar.
3. In de vier zogenoemde krachtwijken worden vier brede scholen 'plus' ontwikkeld, met een actieve samenwerking tussen school en ouders.
4. Wij maken in het kader van de krachtwijken op de participatietop ook afspraken over werkgelegenheid voor niet-westerse vrouwen en bieden microkredieten aan voor vrouwen die een eigen bedrijfje willen oprichten.
5. Stichting Importante krijgt andere taken die er op gericht zijn wijkinitiatieven te activeren en te bundelen. We zetten in op de koers van afhankelijkheid naar zelfstandigheid.
6. Wij zetten in op een evenredige verdeling van gemeentelijke (top) functies tussen vrouwen en mannen die recht doet aan de opbouw van de Haagse samenleving.
7. In 2008 wordt 'gender mainstreaming' ingevoerd. Hiervoor wordt een pilot emancipatie adviseur gestart.
8. Organisatie van debatbijeenkomsten over waarden, normen en rolpatronen. Op 8 maart 2008 organiseren wij als start een 'lagerhuis' debat.
9. Een Internationale tentoonstelling en/of conferentie over "vrouwenarbeid in Den Haag".
10. De Visitatiecommissie Emancipatie ziet toe op uitvoering van alle actiepunten. Wij stellen deze commissie samen naar aanleiding van het 'lagerhuis' debat.

2. Doel en ambitie van ons emancipatiebeleid

Doel van ons vrouwenemancipatiebeleid is het verbeteren van de positie van de Haagse vrouw. Het verschil in participatie tussen vrouwen en mannen is nog altijd groot, of het nu gaat om werk of deelname aan activiteiten in de samenleving¹. Wij zetten in op het bevorderen van de zelfstandigheid, zelfredzaamheid, mondigheid, weerbaarheid en participatie van Haagse vrouwen. Voor effectieve maatregelen is het belangrijk om gerichte doelen voor ogen te hebben. Daarom concentreert ons emancipatiebeleid zich op de volgende speerpunten:

Participatie en werk

Participatie en werk zijn belangrijke randvoorwaarden voor de emancipatie van de Haagse vrouw, maar daar gaan wel belangrijke stappen aan vooraf. Traditionele rolpatronen veranderen niet zonder slag of stoot. We gaan hierover het debat aan met Haagse vrouwen én mannen en zullen onderwerpen die in de taboesfeer liggen niet uit de weg gaan.

De positie van niet-westerse vrouwen vraagt bijzondere aandacht. Deze doelgroep is zeer heterogeen en wordt gekenmerkt door diversiteit in leeftijd, opleidingsniveau, maatschappelijke positie en culturele achtergronden. Wij zullen hier nadrukkelijk aandacht voor hebben bij de uitvoering van het actieplan. Actieve deelname aan de samenleving willen wij bereiken door meer huisbezoeken af te leggen, laagdrempelige en kleinschalige ontmoetingscentra te openen, opleidingsmogelijkheden aan te bieden door aansluiting te zoeken bij de brede buurtscholen en speciale aandacht voor vrouwen bij het vinden van werk en het starten van eigen bedrijven.

De voorbeeldfunctie van de gemeente

Het tweede speerpunt van ons beleid richt zich op doelen die direct binnen onze eigen invloedssfeer liggen. De gemeente Den Haag is één van de grootste werkgevers van onze stad. Wij willen als werkgever een rolmodel zijn voor het Haagse bedrijfsleven en andere organisaties. Wij streven naar een personeelsbestand dat een afspiegeling vormt van de Haagse bevolking, dus met een evenredige vertegenwoordiging van (niet-westerse) vrouwen. Daarnaast willen wij emancipatie structureel verankeren in het reguliere beleid van de diverse gemeentelijke diensten. Dit wordt ook wel ‘gender mainstreaming’² genoemd.

De hierboven genoemde ambities hebben wij in actiepunten geformuleerd.

¹ In bijlage 1 zijn kerncijfers opgenomen m.b.t. de emancipatie van vrouwen in Den Haag.

² Gender mainstreaming ziet er op toe dat de doelstellingen van het emancipatiebeleid in het reguliere beleid consequent worden nagestreefd.

3. Actieplan emancipatie

3.1 Maatschappelijke participatie en werk

De maatschappelijke participatie van vrouwen stimuleren wij met vijf acties:

1. vrouwen activeren via (huis)bezoeken;
2. de totstandkoming van laagdrempelige ontmoetingsruimten stimuleren;
3. het aanbod van educatiemogelijkheden koppelen aan brede buurtscholen;
4. stimuleren van werkgelegenheid;
5. organisaties moeten activiteiten richten op zelfstandigheid van vrouwen.

3.1.1 Vrouwen activeren via (huis)bezoeken

Nog te veel vrouwen verkeren in een isolement. Zij zitten opgesloten in hun eigen kring en missen kansen om zich te ontwikkelen. Ook deze vrouwen moeten de kans krijgen zich te ontwikkelen en betrokken te raken bij de ontwikkelingen in hun buurt. Vanwege hun geïsoleerde positie zijn plannen ontwikkeld om deze groep thuis te laten bezoeken door vrouwen uit de eigen gemeenschap en ze te stimuleren deel te nemen aan activiteiten op buurtniveau. Wij zien hier een rol weggelegd voor organisaties als de stichting Yasmin, de stichting Ontmoeting met Buitenlandse Vrouwen (OBV) en de stichting Moeder en Dochter. Ook zelfinitiatieven van (buur)vrouwen en (buur)meiden uit de wijk worden gestimuleerd. Er wordt een methodiek ontwikkeld voor het contact leggen met geïsoleerde vrouwen, waarbij de coördinatie vanuit één centraal punt plaatsvindt. De komende vier jaar wordt er circa 15.000 maal contact gelegd met vrouwen uit deze groep.

3.1.2 Realiseren van buurtkamers voor vrouwen

Menigeen zou denken dat elke vrouw in een regulier buurthuis terecht kan om andere vrouwen te ontmoeten. Echter, in de praktijk blijkt telkens weer dat vrouwen in een isolement de drempel hiervoor te hoog vinden. Vandaar dat wij voor buurtkamers kiezen. In Den Haag ontbreekt het aan laagdrempelige ontmoetingsplaatsen van en voor vrouwen. Buurtkamers voor vrouwen kunnen in deze behoefte voorzien. De vrouwen uit de wijk exploiteren zelf het buurtvrouwenhuis en bepalen ook de activiteiten op deze ontmoetingsplaats. In een buurtvrouwenhuis worden activiteiten aangeboden die door de vrouwen zelf zijn bedacht en worden uitgevoerd. De vrouwen krijgen hierbij professionele ondersteuning.

Het aanbod wordt in een buurtvrouwenhuis dus niet van bovenaf opgelegd, maar door de bezoeksters zelf bepaald. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de uiteenlopende talenten van de vrouwen uit de wijk. De kracht van de buurtkamers voor vrouwen is gelegen in hun laagdrempelige en integrale karakter.

In Rotterdam is al de nodige ervaring met vergelijkbare initiatieven opgedaan. Hier blijkt dat vrouwen die eerder in een isolement verkeerden door buurtkamers voor vrouwen

worden geactiveerd. Het succes van deze ontmoetingsruimten is voor een belangrijk deel het gevolg van de mond-tot-mond reclame van vrouwen in een wijk.

De buurtkamers voor vrouwen die wij in Den Haag willen inrichten zijn in opzet en doelstelling vergelijkbaar met de buurtkamers waar alle wijkbewoners gebruik van kunnen maken. Momenteel is de ontwikkeling en invulling van buurtkamers in volle gang. Wij willen op korte termijn acht buurtkamers realiseren. Deze ontmoetingsplekken worden ondergebracht bij de huidige welzijnsinstellingen. Om dit proces te versnellen wordt samen met corporaties en andere instellingen een gezamenlijk plan opgesteld.

3.1.3 Versterken ouderbetrokkenheid bij brede scholen 'plus'

De basisschool is een belangrijke ontmoetingsplaats voor ouders met kinderen. In het kader van de krachtwijken zijn voorstellen ontwikkeld voor de brede school 'plus'. Deze scholen vormen een spil in de wijken waarbij jongeren en ouders centraal staan. De brede school is dan ook een laagdrempelige ontmoetingsplaats. Dit is een uitgelezen mogelijkheid voor vrouwen om deel te nemen aan schoolactiviteiten van kinderen. Tegelijk geeft het ook de mogelijkheden om voorzieningen aan te bieden voor en door vrouwen, waaronder taalonderwijs, weerbaarheidstrainingen en inburgeringstrajecten. Inmiddels blijkt op een aantal scholen dat een actieve samenwerking tussen school en ouders tot een grotere betrokkenheid van vooral moeders leidt.

3.1.4 Participatie via werk: stimuleren werkgelegenheid en microfinanciering

Stimuleren werkgelegenheid

In het kader van de aanpak van de krachtwijken wordt er eind 2007 een lokale participatietop georganiseerd. Doel is om werkgevers te koppelen aan werkzoekenden, maar ook aan leerlingen en onderwijsinstellingen in de wijk.

De verwachting is dat de komende jaren in de zorg veel vraag naar arbeid zal zijn. Met de regionale sociale partners willen wij komen tot afspraken over de bevordering van werkgelegenheid ten behoeve van niet-westerse vrouwen. Voor de vrouwen die geen reguliere baan kunnen krijgen houden we de mogelijkheid open voor een re-integratieproject of een gesubsidieerde arbeidsplaats.

Microfinanciering

In 2006 is in het gebied Centrum-Zuid het *Startersfonds* in het leven geroepen. Het Startersfonds verleent kredieten aan beginnende ondernemers die in dit gebied een eigen bedrijf willen beginnen en van de commerciële banken geen financiering kunnen krijgen. Het Startersfonds biedt ook vrouwen die een eigen bedrijf willen opzetten de mogelijkheid om een krediet met een lage rente te krijgen. Inmiddels hebben al diverse vrouwen van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Diverse organisaties als de Kamer van Koophandel en de Stichting StaBij zijn behulpzaam bij het verkrijgen van een krediet uit dit fonds.

Om de economische zelfstandigheid van vrouwen in de hele stad een extra impuls te geven willen wij, evenals de PAVEM, het starten van een bedrijf vergemakkelijken. Dit willen wij bereiken via microfinanciering. De doelgroep bestaat met name uit

kleinschalige (coöperatieve) bedrijfjes die weinig startkapitaal vergen, gebruik maken van eenvoudige technologie en arbeidsintensief zijn. Vaak gaat het om initiatieven op het gebied van de horeca en in de detailhandel. Voorwaarde is dat de bedrijven in onze gemeente zijn gevestigd en levensvatbaar zijn. Uitgangspunt is dat de ondernemer zelf over onvoldoende eigen middelen beschikt en financiering via een bank niet mogelijk is. Vrouwelijke starters wordt een lening geboden van maximaal €10.000,00. Voor de uitvoering van dit actiepunt wordt aansluiting gezocht bij bestaande initiatieven op dit gebied die zijn ontwikkeld door de dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

3.1.5 *Sturen op activering: ondersteuning en begeleiding*

De steunfunctie voor vrouwenorganisaties in Den Haag is ondergebracht bij stichting Importante. De inzet van Importante is toe aan herijking. Importante moet nadrukkelijker inspelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen. Ook is het van belang dat de stichting zich sterker richt op de belevingswereld van Haagse vrouwen. In het nieuwe takenpakket van Importante staat het opsporen, activeren en bundelen van initiatieven uit de wijk centraal. Wij zetten in op een koers van afhankelijkheid naar zelfstandigheid.

Actiepunten maatschappelijke participatie en werk	
1	De komende vier jaar wordt er circa 15.000 maal contact gelegd met vrouwen in een isolement door bewoonsters, vrouwenorganisaties en andere instellingen (o.a. scholen en corporaties).
2	Wij realiseren acht buurtkamers voor vrouwen. Het plan verschijnt later dit jaar.
3	In de vier zogenoemde krachtwijken worden vier brede scholen 'plus' ontwikkeld, met een actieve samenwerking tussen school en ouders.
4	Wij maken in het kader van de krachtwijken op de participatietop ook afspraken over werkgelegenheid voor niet-westerse vrouwen en bieden microkredieten aan voor vrouwen die een eigen bedrijfje willen oprichten.
5	Stichting Importante krijgt andere taken die er op gericht zijn wijkinitiatieven te activeren en te bundelen. We zetten in op de koers van afhankelijkheid naar zelfstandigheid.

3.2 De voorbeeldfunctie van de gemeente

3.2.1 *Gemeentelijk personeelsbeleid*

Ons doel is om te komen tot een evenredige verdeling³ van de gemeentelijke (top)functies tussen vrouwen en mannen die recht doet aan de opbouw van de Haagse samenleving. In de notitie Diversiteitsbeleid 2006-2010 staan acties op het gebied van werving, selectie, mobiliteit, coaching, loopbaanbegeleiding, stageplaatsen en monitoring beschreven. In de periode 2007-2010 zal nadrukkelijk aandacht uitgaan naar het in dienst

³ Een verdeling van de beschikbare functies naar verhouding van het aantal arbeidsplaatsen.

nemen van meer vrouwen. Ook is het streven meer vrouwen te laten doorstromen naar hogere functies.

3.2.2 Verankering binnen regulier beleid

Emancipatie dient structureel verankerd te worden in het reguliere beleid. Dit wordt ook wel “gender mainstreaming” genoemd. Als voorbeeld kan worden genoemd: de mate waarin er bij het onderhoud aan de openbare ruimte voldoende aandacht wordt geschonken aan veiligheid voor vrouwen of de mate waarin bij ruimtelijke plannen voldoende opvangvoorzieningen voor kinderen worden meegenomen. Om die deskundigheid te verankeren wordt in 2008 bij één gemeentelijke dienst een pilot gestart met een *emancipatie adviseur*. De taken van deze functionaris zijn:

- het bewerkstelligen van structurele aandacht voor de positie van de vrouw bij de desbetreffende gemeentelijke dienst c.q. de verschillende vakdisciplines;
- erop toezien dat bij het formuleren van nieuw beleid automatisch rekening wordt gehouden met de effecten van het beleid en de uitvoering van de desbetreffende dienst met de belangen van vrouwen;
- periodiek rapporteren over de voortgang van het emancipatieproces in de desbetreffende dienst aan de portefeuillehouder emancipatie.

Deze pilot wordt na een jaar geëvalueerd en daarna vindt definitieve besluitvorming over de structurele inzet van emancipatie adviseurs bij de grote gemeentelijke diensten plaats.

Actiepunten voorbeeldfunctie van de gemeente	
6	Wij zetten in op een evenredige verdeling van gemeentelijke (top) functies tussen vrouwen en mannen die recht doet aan de opbouw van de Haagse samenleving.
7	In 2008 wordt ‘gender mainstreaming’ ingevoerd. Hiervoor wordt een pilot emancipatie adviseur gestart.

3.3 Voorlichting en communicatie

In dit actieplan hebben we concrete acties benoemd, maar aanvullend is het essentieel dat het debat over emancipatie wordt gevoerd. Dit is essentieel omdat het gaat over waarden, normen en rolpatronen. Lang niet altijd worden vrouwen en mannen hetzelfde bejegend. Voor Haagse vrouwen met een migratie geschiedenis geldt bovendien dat zij met een dubbele achterstand te maken hebben. Niet alleen in vergelijking tot autochtone vrouwen, maar ook ten opzichte van mannen met een migratie geschiedenis. Dit vormt een dubbele aanleiding om het debat over emancipatie met verve te voeren.

3.3.1 Debatbijeenkomsten

Nog altijd worden vrouwen en mannen in gelijke situaties verschillend bejegend. Om dit zichtbaar en bespreekbaar te maken worden debatbijeenkomsten georganiseerd. Niet alleen door ons, maar ook vanuit eigen initiatieven in de stad. Hierbij worden

onderwerpen bespreekbaar gemaakt die nog altijd in de taboesfeer liggen. Begin 2008 organiseren we in het kader van de Internationale Vrouwendag een ‘lagerhuis’ debat.

3.3.2 *Internationale tentoonstelling/conferentie*

Den Haag was in 1898 de stad waar de Nationale tentoonstelling van Vrouwenarbeid plaatsvond. Ruim honderd jaar later is dat thema nog altijd even actueel. Met het organiseren van een internationale tentoonstelling en/of conferentie zetten we het onderwerp ‘vrouw en arbeid’ opnieuw op de kaart. Dat doen we in Den Haag, internationale stad van recht, vrede en veiligheid. De locatie bij uitstek om aandacht te vragen voor de rechten van de vrouw.

Actiepunten voorlichting en communicatie	
8	Organisatie van debatbijeenkomsten over waarden, normen en rolpatronen. Op 8 maart 2008 organiseren wij als start een ‘lagerhuis’ debat.
9	Een Internationale tentoonstelling en/of conferentie over “vrouwenarbeid in Den Haag”

4. Toetsing en verantwoording

Jaarlijks zal de wethouder voor Welzijn, Volksgezondheid en Emancipatie een voortgangsrapportage presenteren aan de Gemeenteraad. Hierin wordt gekeken naar de voortgang en het resultaat van de acties.

Voor het volgen van het Haagse emancipatiebeleid tot 2010 willen we een Haagse Visitatiecommissie Emancipatie instellen. Deze commissie volgt, beoordeelt en stimuleert de voortgang van het proces van gender mainstreaming in onze gemeente en de in deze nota geformuleerde actiepunten. De taken van de commissie zijn:

- het in kaart brengen van goede voorbeelden en deze ter beschikking stellen aan het college van burgemeester en wethouders;
- het adviseren van de portefeuillehouder Emancipatie over de verdere uitvoering van het actieplan;
- het voordragen van genomineerden voor de Emancipatieprijs.

Aan het eind van deze periode presenteren we de bereikte resultaten van het totale actieprogramma en de aanbevelingen van de Visitatiecommissie. Beide zijn input voor de verdere ontwikkeling van een duurzaam emancipatiebeleid in Den Haag.

Actiepunt toetsing en verantwoording	
10	De Visitatiecommissie Emancipatie ziet toe op uitvoering van alle actiepunten. Wij stellen deze commissie samen naar aanleiding van het 'lagerhuis' debat.

5. Financiën

Jaarlijks is een budget voor vrouwenemancipatie beschikbaar van ruim €1,25 miljoen. Hiermee worden voor circa €0,6 miljoen professionele instellingen, te weten Importante en Yasmin gesubsidieerd. Ongeveer €0,65 miljoen is beschikbaar voor projecten en activiteiten. In de periode 2008 – 2010 is extra een incidenteel bedrag van €0,45 miljoen beschikbaar voor het realiseren van onze emancipatiedoelstellingen.

Bijlage 1 Kerncijfers emancipatie

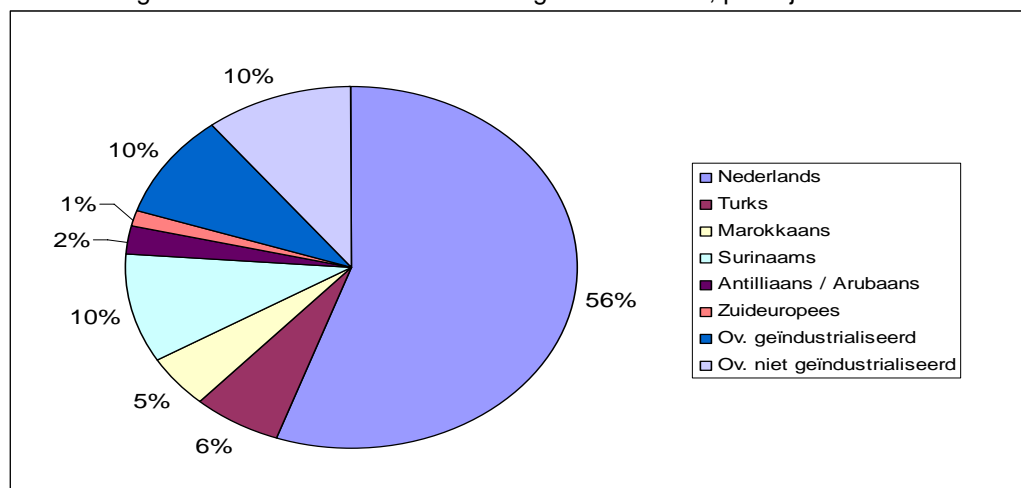
Op 1 januari 2007 woonden er 241.410 vrouwen in Den Haag. Dat waren er 14.474 meer dan op 1 januari 2000. De toename is voor een groot deel het gevolg van de uitbreiding van ons grondgebied met de VINEX-wijken Wateringse Veld, Leidschenveen en Ypenburg. In de stadsdelen Escamp en Centrum wonen de meeste vrouwen. Deze stadsdelen tellen ook de meeste inwoners ⁴.

In onze gemeente bestaat de potentiële beroepsbevolking (van 15-64 jaar) naar schatting uit 158.700 vrouwen. Circa 92.700 vrouwen hebben een betaalde baan van meer dan 12 uur per week, 6.800 vrouwen willen wel werken, maar zijn werkloos en 59.200 vrouwen werken niet en zijn ook niet werkloos (niet-beroepsbevolking). Van alle vrouwen in de leeftijd van 15-64 jaar heeft 58,4% een betaalde baan van meer dan 12 uur per week. Dat is aanzienlijk minder dan bij mannen (71,6%). Vrouwen met een migratie geschiedenis en laagopgeleide vrouwen hebben relatief minder vaak een betaalde baan. Ook werken vrouwen minder dan mannen als zelfstandige.

In 2006 verrichtte in onze gemeente 21% van de bewoners vrijwilligerswerk. Vrijwilligers zijn over het algemeen iets vaker man dan vrouw. Hier tegenover staat dat meer vrouwen aan mantelzorg⁵ doen dan mannen. Een specifieke vorm van vrijwilligerswerk is het werk dat ouders verrichten in en om de school van hun kinderen. In 2006 heeft bijna 90% van alle ouders met kinderen op de basisschool wel eens een ouderavond of bijeenkomst bezocht die door de school is georganiseerd. Hierin is geen verschil tussen mannen en vrouwen. Vrouwen zijn echter wel veel actiever als hulpouder dan mannen⁶.

Bijna de helft van de Haagse vrouwen (44%) heeft een migratie geschiedenis. 6% van de vrouwen heeft een Turkse achtergrond, 5% een Marokkaanse en 10% een Surinaamse. In onderstaande grafiek is diversiteit van de Haagse vrouwelijke bevolking goed te zien.

Figuur 1 Aantal vrouwen in Den Haag naar etniciteit, per 1 januari 2005

Bron: GBA, bewerking Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn, afdeling OIV

⁴ De positie van de Haagse vrouw, Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn, afdeling OIV.

⁵ Met mantelzorg bedoelen wij het bieden van hulp aan burens, zieken of ouderen.

⁶ De positie van de Haagse vrouw, Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn, afdeling OIV.